

KORRALDUS

14.11.2023 nr DM-122186-23

Forek OÜ Koonga II dolokivikarjääri keskkonnaloa nr KMIN-112 muutmine

1. OTSUS

Lähtudes Forek OÜ esitatud keskkonnaloa taotlusest, võttes aluseks haldusmenetluse seaduse § 40, § 46, veeseaduse § 191 lg 1, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lg 1 p 1 ja 4, § 41 lg 4, § 59 lg 1 p 1, otsustan:

1.1. Muuta OÜ-le Forek antud keskkonnaluba nr KMIN-112 järgnevalt:

- lisada vee erikasutuse osa, täites põhjaveevõttu ning karjäärist ärajuhitud vett puudutavad vormid;

1.2. Avalikustada keskkonnaloa nr KMIN-112 muutmise otsus ametlikus väljaandes Ametliku Teadaanded;

1.3. Korraldus jõustub OÜ-le Forek teatavakstegemisest.

Keskkonnaluba on kantud keskkonnaotsuste infosüsteemi KOTKAS (<https://kotkas.envir.ee/>) registreerimisnumbriga KMIN-112. Käesolev korraldus on keskkonnaloa nr KMIN-112 lahutamatu osa.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa muutmistaotluse läbivaatamine

OÜ Forek (registrikood 14270074; aadress Harju maakond, Tallinn, Kesklinna linnaosa, Pärnu mnt 158/1, 11317) esitas Keskkonnaametile 21.11.2022 keskkonnaloa nr KMIN-112 muutmistaotluse nr T-KL/1015719. Ettevõttele on antud keskkonnaluba nr KMIN-112 maavara kaevandamiseks aadressil Pärnu maakond, Lääneranna vald, Koonga küla, Kaevanduse (katastritunnus 43001:001:0184, registriosa nr 13836750). Ettevõtte taotleb keskkonnaloasse vee erikasutuse osa lisamist, kuna taotluse kohaselt on kevadine veetase karjääris oluliselt kõrgem, kui esialgselt prognoositi. Ettevõtte taotleb keskkonnaluba kuni 29.12.2025.

Nõuetekohane taotlus on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 10.01.2023 taotluse nr T-KL/1015719, kirja nr DM-122186-3 all. Pärast taotluse menetluse võtmist küsis Keskkonnaamet ettevõttelt lisateavet eksperthinnangu näol. Ettevõtte esitas Keskkonnaametile eksperthinnangu alusel täiendatud taotluse 09.08.2023 (kiri nr DM-122186-12). Täiendatud taotluses esines puudusi, mille Keskkonnaamet palus 28.08.2023 kirjaga nr DM-122186-14 parandada. Ettevõtte esitas nõuetekohase taotluse 05.09.2023 (kiri nr DM-122186-15).

Keskkonnaloa andja muudab keskkonnaloa tingimusi juhul, keskkonnaloa omaja taotleb käesoleva seaduse § 53 lõike 1 punktis 1 või 2 nimetatud andmete muutmist (KeÜS § 59 lg 1 p 1).

Maapõueseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 48 ja keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi *KeÜS*) § 41 lg 1 p 1 ja lg 5 kohaselt annab Keskkonnaamet maavara kaevandamiseks keskkonnaloa (edaspidi *keskkonnaluba*). Keskkonnaloa muutmistaotluse menetlusele kohaldatakse KeÜS 5. peatüki ja haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) sätteid, arvestades MaaPS sätestatud erisusi.

2.2. Keskkonnaloa muutmistaotluse ja otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Keskkonnaamet teavitas 12.01.2023 kirjadega nr DM-122186-4 ja DM-122186-6 ettevõtet ja menetlusosalisi keskkonnaloa muutmistaotluse menetlusse võtmisest ning küsis kirjaga nr DM-122186-5 Lääneranna Vallavalitsuselt arvamust keskkonnaloa muutmistaotluse kohta (KeÜS § 43 lg 1 ja § 46 lg 1 p 1).

Keskkonnaamet teavitas 12.01.2023 avalikkust keskkonnaloa muutmise menetluse algatamisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded (KeÜS § 47 lg 2). Keskkonnaamet ei pidanud vajalikuks teate avaldamist kohalikus või maakondlikus ajalehes.

Taotluse kohta arvamusi ei esitatud.

Keskkonnaamet teavitas keskkonnaloa nr KMIN-112 muutmise eelnõu, selle otsuse eelnõu ning keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise eelnõu (edaspidi *eelnõud*) valmimisest 20.09.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning edastas 20.09.2023 kirjaga nr DM-122186-16 eelnõud ettevõttele ja menetlusosalistele tutvumiseks ning arvamuse/vastuväidete esitamiseks (HMS § 40 lg 1 ja § 49 lg 1, lg 2), tähtajaga kaks nädalat, alates eelnõude avalikustamisest.

Eelnõudele esitasid ettepanekuid Forek OÜ ja Lääneranna Vallavalitsus. Forek OÜ saatis Keskkonnaametile 26.09.2023 e-kirja (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 05.10.2023 kirja nr DM-122186-17 all), milles esitas oma ettepanekud ja küsimused eelnõudele. Vastavalt e-kirjale muutis Keskkonnaamet eelnõudes järgmist:

1) Kuuse (33404:002:0253), Kase (33404:002:0248), Antsu (33404:002:0008) ja Toome (33404:002:0302) kinnistute kaevude seirekohustus eemaldati, seiratavateks kaevudeks määrati Männi (33404:002:0024), Ame (33404:002:0099) ja Vanatoa (43001:001:0223) puurkaevud, kuna Kuuse, Kase, Antsu ja Toome kinnistud on liitunud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ning neid puurkaeve enam ei kasutata. Seda kinnitas ka Matsalu Veevärk AS.

2) Naftasaaduste seiresageduseks seirepuurkaevudes määrati "vajadusel". Keskkonnamõjude hindamise käigus leiti, et tõenäoline jääknaftareostus Koonga külas võib karjäärist vee väljajuhtimise korral hakata liikuma karjääri suunas ehk läbi Kuuse, Kase, Antsu ja Toome kinnistute, reostades nende kaevude vett. Kuna eelnõudes muudeti seiratavaid kaeve ja need

kaevud ei jää tõenäolise naftareostuse liikumise trajektoorige, muudeti ka naftasaaduste seiret vastavalt.

Lääneranna vallavalitsus esitas 05.10.2023 korraldusega nr 520 Keskkonnaametile arvamuse Koonga II dolokivikarjääri keskkonnaloa muutmise otsuse eelnõu ja keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise otsuse eelnõu kohta, milles soovis eelhinnangu eelnõu täiendamist mõjude osas Koonga järvele. Keskkonnaamet täiendas eelhinnangu eelnõud vastavalt. Lisaks esitas Lääneranna Vallavalitsus seisukoha, et "kui karjääris planeeritava veetaseme alandamine peaks mõjutama ka kaugemal asuvate kinnistute kaevusid (nt 2020. aasta seirekavas lk 6-7 toodud Toome, Pille, Ame, Värava, Vanatoa, Uuetoa, Teisepere kinnistute kaevud), siis keskkonnaloa omanikul tuleb tagada ka nende majapidamiste olme- ja joogivee vajadus". Keskkonnaamet määras seirekaevudeks Ame ja Vanatoa kinnistute kaevud. Kaugemate kaevude kaitseks on seatud tingimused keskkonnaloa vormis V16, mis on Keskkonnaameti hinnangul piisavad, tagamaks joogi- ja olmevee vajaduse rahuldamise kaevandaja poolt vastavate mõjude ilmnemisel.

Keskkonnaamet saatis täiendatud eelnõud 18.10.2023 kirjaga nr DM-122186-19 menetlusosalistele, ettevõttele ja Lääneranna Vallavalitsusele tutvumiseks ning arvamuse/vastuväidete esitamiseks, tähtajaga kaks nädalat. Lääneranna Vallavalitsus vastas oma 25.10.2023 korraldusega nr 552, et nõustub tehtud täiendustega ning kooskõlastab eelnõud.

Maa-amet saatis Keskkonnaametile arvamuse 24.10.2023 kirjaga nr 9-3/23/659-4 (registreeritud KOTKAS keskkonnas nr DM-122186-20 all), milles juhib tähelepanu vajadusele täpsustada mäeeraldise teenindusmaa pindala ning varuseisu kuupäeva või varukoguseid. Keskkonnaamet saatis kirja arvamuse saamiseks ettevõttele. Ettevõtte vastus on registreeritud dokumendi nr DM-122186-22 all. Keskkonnaamet parandas keskkonnaloa vormi M1 vastavalt Maa-ameti märkustele ja ettevõtte vastustele.

3. KAALUTLUSED

3.1. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 3 lg 1 p 1 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju.

KeHJS § 6 lg 1 nimetatud tegevuse korral algatatakse kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamine (edaspidi *KMH*) selle vajadust põhjendamata (KeHJS § 11 lg 3). KeHJS § 6 lg 2 nimetatud valdkondade tegevuse ja KeHJS § 6 lg 2¹ viidatud tegevuse korral tuleb anda eelhindang ja otsustada KMH algatamise või algatamata jätmise üle (KeHJS § 6¹ lg 3, § 11 lg 2 ja 4). KeHJS § 6 lg 2 loetelu on KeHJS § 6 lg 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi *määrus nr 224*).

Ettevõtte kavandatud tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lg 1 nimetatud tegevuste nimistusse, kuid tegemist on KeHJS § 6 lg 2 nimetatud tegevusega – määruse nr 224 § 11 p 8 alusel tuleb keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang anda, kui võetakse põhjavett 200 000-10 000 000 kuupmeetrit aastas. Keskkonnaamet andis kavandatavale tegevusele eelhinnangu (Lisa 1).

Eelhindamise tulemusena selgus, et Koonga II dolokivikarjääri mäeeraldise keskkonnaloa muutmistaotluse menetlemisel tuleb arvestada järgmiste keskkonnameetmetega:

1. Kaevandamise mõju hindamiseks ja tuvastamiseks pinnaveele tuleb karjääri väljalasus teostada vee kvaliteedi seiret;
2. Kaevandamise mõju hindamiseks ja tuvastamiseks põhjaveele tuleb Männi, Ame ja Vanatoa kinnistutel seirata põhjavee kvaliteeti ja taset;
3. Heljumi setitamiseks tuleb mäeeraldise teenindusmaale rajada settebassein(id). Settebasseini(de) maht peab olema piisav ärajuhitava vee mahutamiseks ning piisavaks viibeajaks heljumi setitamiseks;
4. Karjäärimasinate avariide ennetamiseks tuleb neid perioodiliselt kontrollida ja hooldada selleks ette nähtud hooldusplatsil, kus peavad olema õli kogumise ja tõrje vahendid;
5. Juhul kui mäetööde käigus tekib avarii, tuleb vajalike vahenditega (absorbent, õlipüünised) reostuse levik kiirelt ja ohutult lokaliseerida ning reostunud pinnas üle anda vastavat jäätmekäitlusaltsentsi omavale ettevõttele;
6. Juhul kui naftasaadused satuvad siiski põhjavette on üheks levinumaks puhastusmeetodiks reostunud vee välja pumpamine. Juhul kui põhjavee tase on maapinna lähedal, siis on võimalik õlifaas reostunud vee pinnalt juhtida drenidega õlipüüdjatesse. Reostunud vesi tuleb enne loodusesse juhtimist puhastada;
7. Õlilaikude ilmnemisel karjäärialal olevas kraavis või veesilmades tuleb võtta kasutusele vastavad meetmed reostuse tõkestamiseks ja likvideerimiseks ning alustada naftasaaduste seiramist väljalasus sagedusega 1 kord nädalas kuni reostus on likvideeritud;
8. Kui kaevude vees suureneb lõhkamise ajal ja järgselt hägusus, siis tuleb seirata enne lõhkamist, lõhkamise ajal ja pärast lõhkamist vees hägususe muutumist;
9. Juhul kui puurkaevus veetase langeb või põhjavee kvaliteet halveneb, siis tuleb kontrollida, kas olemasolev kaev suudab tagada elamu varustatuse nõuetekohase olmejoogiveega. Samuti tuleb selgitada välja veetaseme ja veekvaliteedi muutuste põhjused. Kui veetaseme alanemine ja vee kvaliteedi halvenemine tulenevad kaevandamistegevusest, siis kaevandaja peab tagama kinnistu veevarustuse. Vajadusel tuleb rajada uus puurkaev;
10. Karjääri valguga vee koguse vähendamiseks tuleb karjääri rajada veetõke koos kontuurtranšeeaga;
11. Vältida tuleb veerežiimi muutust VEP-l nr 161127. Selleks tuleb teostada üks kord kvartalis põhjaveetaseme seire kahes seirepunktis VEP-i lõunapiiril. Kui selgub, et põhjaveetasemes esineb püsivaid muutusi, tuleb rakendada täiendavaid meetmeid VEP-i veerežiimi kaitseks;
12. Põhjavee, välisõhu, maavõngete ja VEP seireid tuleb jätkata vastavalt seirekavale.

3.2. Kaalutlused keskkonnaloa muutmisel

3.2.1. Lubatud tegevus

Haldusakti muutmise otsustab haldusorgan, kelle pädevuses on haldusakti andmine muutmise ajal (HMS § 64 lg 1 ja § 68 lg 2). Keskkonnaloa taotluse menetlusele kohaldatakse KeÜS 5.

peatüki ja HMS sätteid, arvestades MaaPS sätestatud erisusi. Keskkonnaloa annab Keskkonnaamet (KeÜS § 41 lg 5), seega on Keskkonnaametil õigus muuta keskkonnaluba nr KMIN-112.

Korralduse otsustava osa punktiga 1.1. muudetav keskkonnaluba nr KMIN-112 annab ettevõttele Koonga II dolokivikarjääri mäeeraldisel õiguse maavara kaevandamiseks ja vee erikasutuseks. KeÜS § 41 lg 4 kohaselt antakse omavahel ruumiliselt või tehnoloogiliselt seotud tegevusteks üks keskkonnaluba.

Käitajal on keskkonnaluba vajalik kui võetakse põhjavett, mida juhitakse ümber ja juhitakse maavara kaevandamisel eemaldatavat vett suublasse (VeeS § 187 p 2, 9 ja 12). Ettevõtte taotleb Koonga II dolokivikarjääri keskkonnaloas põhjaveevõttu ja põhjavee ümberjuhtimist karjääri paigaldavast pumplast suublasse mahus kuni 332 900 m³ aastas.

Ettevõtte esitatud taotluse kohaselt on Koonga II dolokivikarjääris kaevandamise jooksul selgunud, et kevadine veetase karjääris on oluliselt kõrgem, kui esialgselt prognoositi. Kevadine veetase karjääris on olnud peaaegu maapinnal (abs kõrgusel ~23,5 m). See põhjustab viivitusi kaevandamisel kevadisel perioodil ja seetõttu on vajalik liigvee väljajuhtimine karjäärist. Selleks kavandatakse rajada ca 700 m uut kraavi, mis hakkab suubuma edelas asuvasse Võitra kraavi (VEE1116200), mis omakorda suubub ca 5,9 km kaugusel Vanamõisa jõkke (VEE1116100).

Vastavalt keskkonnaloa nr KMIN-112 tingimusele nr 1 tuleb kaevandamisel kasutada KMH alternatiivi IV – allpool põhjaveetaset paikneva varu kaevandamine eelneva kontuurtranšee ja veetõkke rajamisega.

Kontuurtranšee ja veetõkke rajamiseks on vahemikus 2023-2024 vajalik karjääris väljajuhitava vee hulk kuni 332 900 m³ aastas, kuni 2353 m³ ööpäevas. Pärast kontuurtranšee ja veetõkke rajamist on arvestuslik karjäärist väljajuhitava vee kogus kuni 122 296 m³ aastas, kuni 1776 m³ ööpäevas. Vesi juhitakse karjäärist välja läbi ühe väljalasu, koordinaatidega X: 6494889, Y: 508962. Mõjutatav põhjaveekogum, millest vett võetakse ja väljalasku suunatakse, on Siluri-Ordoviitsiumi Matsalu põhjaveekogum.

Keskkonnaloaga kehtestatakse veevõtu lubatud kogused ja aeg veehaarete ning põhjaveekihtide kaupa; arvestuse pidamise nõuded veekogumist võetava vee koguse määramise, vee kvaliteedi kontrollimise, sealhulgas võetud vee kohta; saasteainete, sealhulgas ohtlike ainete suurim lubatav sisaldus heitvees ja saasteainete heitkogus ainete ja väljalaskmete kaupa; seirenõuded, sealhulgas mõjutatava suubla seire nõuded; keskkonnaohu vältimise ja keskkonnariski vähendamise meetmed ning nende rakendamise tähtajad ning vajaduse korral meetmed, millega vähendatakse või välditakse tegevuse mõju pinnaveekogumile, põhjaveekogumile või isiku varale, ja nende meetmete tõhususe seire nõuded (veeseadus (edaspidi *VeeS*) § 193 lg 1 p 1-8).

3.2.2. Nõuded põhjavee võtmisele ja seirele

Vee kaitse ja kasutamise abinõude planeerimiseks koostatakse iga vesikonna kohta veemajanduskavad (edaspidi *VMK*) ning nende juurde meetmeprogramm, mille põhieesmärgiks on kõigi vete hea ökoloogilise ja keemilise seisundi saavutamine või säilitamine. Meetmeprogramm sisaldab vee kasutamise ja kaitse meetmeid, mille elluviimine aitab saavutada veepoliitika raamdirektiivis sätestatud põhieesmärki. VMK-d on leitavad leheküljelt <https://envir.ee/veemajanduskavad-2022-2027-eelnou#veemajanduskavade-do>.

Piirkonnas levinud maapinnalt esimeseks põhjaveekogumiks on Siluri-Ordoviitsiumi Matsalu põhjaveekogum. 2022-2027 Lääne-Eesti VMK kohaselt on Siluri-Ordoviitsiumi Matsalu põhjaveekogumi koguseline seisund hea, keemiline seisund halb.

Keskkonnaamet määrab keskkonnaloaga nr KMIN-112 lubatava veevõtu koguseks veehaardest kontuurtranšee ja veetõkke rajamiseks vahemikus 2023-2024 kuni 332 900 m³ aastas, kuni 2353 m³ ööpäevas ning pärast kontuurtranšee rajamist 2025. aastaks kuni 122 296 m³ aastas, kuni 1776 m³ ööpäevas.

Põhjaveeseiret tuleb läbi viia vastavalt Koonga II dolokivikarjääri seirekavale (OÜ Inseneribüroo Steiger, töö nr 19/2493). Vastavalt seirekavale tuli kaevandamiseelse seire käigus välja valida 4-8 kaevu, mida seirati kaevandamisele eelnevalt ning edaspidi kaevandamise ajal. Seireks valitud tarbekaevudest võetakse veeproovid sulfaadi (SO₄), üldraua (Fe_{üld}) ja naftasaaduste sisalduste ning hägususe määramiseks üks kord aastas III kvartalis. Kohapeal mõõdetakse põhjaveetase, vee temperatuur, pH ja elektrijuhtivus. Kui veeanalüüsid näitavad vee kvaliteedi halvenemist või tarbijale on vee organoleptilised omadused vastuvõetamatud, tuleb võtta täiendavad proovid vastavalt kaebuste olemusele.

Seirekava alusel läbiviidud tööde käigus selgus, et Kuuse (33404:002:0253), Kase (33404:002:0248), Antsu (33404:002:0008) ja Toome (33404:002:0302) kinnistud on liitunud ühisveevärgiga ning nende puurkaevude vett enam joogi- ega olmeveeks ei kasutata. Seega määrati seirekavas seirataivateks kaevudeks Männi (33404:002:0024), Ame (33404:002:0099) ja Vanatoa (43001:001:0223) kinnistute kaevud. Seirekava kohaselt tuleb ettevõttel seiret teostada üks kord aastas nimetatud kaevudes. Keskkonnaamet kehtestab keskkonnaloaga kohustuse seirata nimetatud puurkaevudes põhjavee kvaliteeti ja taset üks kord kvartalis. Kvaliteedinäitajatest tuleb seirata sulfaati (SO₄), üldrauda (Fe_{üld}), hägusust, temperatuuri, pH-d, elektrijuhtivust. Naftasaadusi tuleb nimetatud puurkaevudes seirata vajadusel ehk kui tekib kahtlus võimaliku naftareostuse osas kaevu(de)s.

Lisaks on keskkonnaloa vormis V16 sätestatud tingimused, mille kohaselt tuleb mõju esinemisel kaugemale ekspertarvamuses esitatud hinnangust vajadusel seirevõrku täiendada ning juhul kui puurkaevus veetase langeb või põhjavee kvaliteet halveneb, siis tuleb kontrollida, kas olemasolev kaev suudab tagada elamu varustatuse nõuetekohase olmejoogiveega. Samuti tuleb selgitada välja veetaseme ja veekvaliteedi muutuste põhjused. Kui veetaseme alanemine ja vee kvaliteedi halvenemine tulenevad kaevandamistegevusest, siis kaevandaja peab tagama kinnistu veevarustuse. Vajadusel tuleb rajada uus puurkaev.

Keskkonnaamet peab põhjendatuks HMS § 53 lg 1 p 4 ning § 53 lg 2 p 3 alusel keskkonnaloaga nr KMIN-112 kõrvaltingimuse määramist, mille kohaselt võib Keskkonnaamet keskkonnaluba muuta või kehtetuks tunnistada kui loaga nõutud tingimusi ei täideta või vee erikasutus avaldab negatiivset mõju keskkonnale või veekogumite seisundile.

3.2.3. Nõuded vee juhtimiseks suublasse

Väljapumbatav põhjavesi juhitakse rajatavasse kraavi, mis suubub ca 700 m kaugusel Võitra kraavi, mis suubub omakorda ca 5,9 km kaugusel Vanamõisa jõkke. Väljalasu koordinaatideks on X: 6494889, Y: 508962.

Väljapumbatava vee heljumist puhastamiseks rajatakse karjääri territooriumile settebassein. Vee viibeag peab settebasseinis olema piisav, et suublasse juhitava vee saasteainete väärtused ei ületaks heitvee veekogusse juhtimise piirväärtusi. Settebassein peab olema rajatud enne vee ärajuhtimise alustamist ehk enne kontuurtranšee ja veetõkke rajamist.

Suublasse juhitud vesi peab vastama keskkonnaministri 08.11.2019 vastu võetud määruse nr 61 „Nõuded reovee puhastamise ning heit-, sademe-, kaevandus-, karjääri- ja jahutusvee suublasse juhtimise kohta, nõuetele vastavuse hindamise meetmed ning saasteainesisalduse piirväärtused“ (edaspidi *määrus nr 61*) nõuetele. Vastavalt määruse nr 61 § 9 lg 1 ja 5 tohib kaevandus- ja karjäärivett suublasse juhtida, kui saastenäitajad ei ületa määruse nr 61 lisas 1 sätestatud piirväärtusi, mis kehtivad reoveekogumisala kohta, mille koormus on 2000-9999 inimekvivalenti, v.a heljumisisaldus, mis ei tohi ületada 40 mg/l. Kaevandus- ja karjääriveele tuleb loaga määrata vähemalt biokeemilise hapnikutarbe (edaspidi *BHT₇*), keemilise hapnikutarbe (edaspidi *KHT*), pH ja heljumi sisalduse piirväärtused koos vastava seirekohustusega. Muud määruse nr 61 lisas 1 nimetatud saastenäitajate piirväärtused ja seirenõuded määratakse loas sõltuvalt karjäärist ärajuhitava vee päritolu ja riskihinnangu põhjal. Määruse nr 61 § 11 lg 1 kohaselt peab suublasse juhitava heitvee ohtlike ainete sisaldus vastama määruse lisas 1 sätestatud piirväärtustele. Määruse nr 61 § 16 lg 5 kohaselt täpsustatakse proovivõtu sagedus ja koht sademe-, kaevandus-, karjäärivee ning muu saasteallika korral saastenäitajate määramiseks loas. Sademe-, kaevandus-, karjääri- ja jahutusvee ning muu saasteallika proove tuleb võtta vähemalt üks kord aastas, kuid loa andja ei tohi loaga määrata proovivõtu sageduseks rohkem kui üks kord kvartalis. Loa omaja võib vajaduse korral võtta proove sagedamini, kui on loaga nõutud, ja arvestada kvartali jooksul võetud proovide keskmist tulemust. Keskkonnaamet juhib tähelepanu, et vastavalt VeeS § 125 lg 3 on prioriteetse ohtliku aine suublasse juhtimine keelatud, välja arvatud erandjuhtudel veeloa või kompleksloa alusel.

Eelnevast tulenevalt kehtestab Keskkonnaamet keskkonnaloaga nr KMIN-112 seiratavad saasteained ja nende piirväärtused järgnevalt: **BHT₇ 15 mg/l, KHT 125 mg/l, heljum 40 mg/l, naftasaadused 1 mg/l, pH 6-9. Nimetatud näitajaid tuleb seirata sagedusega üks kord kvartalis.** Keskkonnaamet lisab väljalasust määratavaks aineks ka naftasaaduste sisalduse vees, kuna ei ole välistatud, et karjäärist ärajuhitav vesi ei saastu ka naftasaadustega (nt masinate rikked). Kui selgub, et suublasse juhitud vesi ei vasta kehtestatud piirväärtustele või põhjustab negatiivseid tagajärgi suublas, tuleb kasutusele võtta täiendavad meetmed vee puhastamiseks ja

nõuetele vastavuse tagamiseks.

Koonga II dolokivikarjäärist väljajuhitava vee kogust tuleb mõõta arvestuslikult vee kõrvalduspumpade tööaja järgi. Arvutuse teostamise aluseks on dokumenteeritud ja kontrollitavad andmed veepumpade tööaja ja võimsuse kohta ning andmed sademete koguse kohta. Arvestust pidada kuude kaupa ja säilitada andmed paber- või elektroonsel andmekandjal. Vee erikasutaja on kohustatud võtma tarvitusele kõik meetmed, et hoida ära karjäärivee veekogusse ümberjuhtimisega kaasnevad ülejutused ja veekahjustused.

Arvestades, et Koonga II dolokivikarjääri vett ei juhita otse Võitra kraavi ega Vanamõisa jõkke, ei ole oodata Võitra kraavi ega Vanamõisa jõe vee kvaliteedi halvenemist. Väljalask asub Vanamõisa jõest ca 6 km kaugusel. Arvestades veekogude kaugust väljalaskmest, ei määra Keskkonnaamet keskkonnaloas suubla seiret. Juhul, kui peaks selguma, et ärajuhitava vee tõttu halveneb Võitra kraavi või Vanamõisa jõe seisund, on loa andjal õigus nõuda täiendavate meetmete kasutusele võtmist, rangemate nõuete seadmist ja suubla seire tingimuste määramist.

3.2.4. Nõuded proovide võtmisele

VeeS § 243 lg 1 on sätestatud, et kui proove võetakse veeuuringu käigus, peab proovivõtja olema atesteeritud vastavas valdkonnas VeeS § 243 lg 5 alusel kehtestatud korra kohaselt, kasutama veeuuringu eesmärgiga sobivaid mõõte- ja proovivõtuvahendeid ning järgima asjakohast mõõtemetoodikat. Tulenevalt VeeS § 236 lg 2 on veeuuring VeeS tähenduses vee, vee-elustiku, veekogu põhjasette, pinnase ja reoveesette ning naftasaaduste ja muude saastavate ainete proovi võtmine ja analüüsimine veeseisundi hindamise, saastatuse kindlakstegemise, veeloa taotluse ja selle lisade kontrollimise, veeloa omaja üle tehtava kontrollseire, keskkonnatasu arvutamise ning veeloga nõutava omaseire eesmärgil. Atesteerimisele kuuluvad proovivõtuvaldkonnad määrab kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega nr 53 „Atesteerimisele kuuluvad proovivõtuvaldkonnad, proovivõtjale esitatavad nõuded, õppeprogramm, atesteerimise kord, atesteerimistunnistuse vorm ja atesteerimiskomisjoni töökord“.

Vastavalt määruse nr 61 § 14 lg 1 ja 2 peab vee erikasutaja tagama sademevee saasteainete ning ohtlike ainete sisalduse ja heitvee pH määramiseks loaga määratud kohtadest proovide võtmise ning korraldama proovide analüüsi. Esinduslikke proove peab olema võimalik võtta suublasse juhitud heit-, sademe-, kaevandus-, karjääri- ning jahutusveest.

3.3. Keskkonnaloa kehtivus

Keskkonnaluba vee erikasutuseks on tähtajatu, välja arvatud juhul, kui vee erikasutus on ühekordne või põhjavett võetakse kinnitatud põhjaveearust (VeeS § 189 lg 1). Ettevõtte taotleb keskkonnaluba kuni 29.12.2025. Arvestades ettevõtte esitatud taotlust ja VeeS §189 lg 1, **annab Keskkonnaamet keskkonnaloa nr KMIN-112 kehtivusega kuni 29.12.2025.**

3.4. Veekasutuse keskkonnatasu deklareerimine ja aruandlus

Keskkonnatasude seaduse (edaspidi *KeTS*) § 33³ lg 2 kohaselt rakendatakse keskkonnatasu deklaratsiooni suhtes maksukorralduse seaduses maksudeklaratsiooni kohta sätestatud. KeTS § 333 lg 1 järgi esitab ettevõtte keskkonnatasu deklaratsioonis keskkonnatasu arvutuse.

Vastavalt KeTS § 10 lg 4 p 9 on vee erikasutusõiguse tasu alam- ja ülemmäär eurodes tuhande kuupmeetri eest karjääridest väljapumbatava vee puhul 9,58 ja 63,91.

Ettevõttel tuleb iga kvartali kohta täita veekasutuse ja veesaastetasu deklaratsioon. Keskkonnatasu deklaratsioon esitatakse Keskkonnaametile hiljemalt aruandekvartalile järgneva kuu 17. kuupäevaks. Keskkonnaamet soovib saada deklaratsioone elektrooniliselt Keskkonnaotsuste infosüsteemi KOTKAS (<https://kotkas.envir.ee/>). Keskkonnatasu arvutus tuleb esitada ka juhul, kui reaalsed keskkonnakasutust pole toimunud. Keskkonnatasu tuleb maksta Maksu- ja Tolliameti poolt avatud ettemaksukontole kvartalile järgneva kuu 17. kuupäevaks. Ettemaksukontolt maha arvestamine toimub automaatselt kohustuse tähtaja saabudes. Keskkonnatasu deklaratsiooni aluseks olevad keskkonnaseire tulemused ja muud sellised seireandmed esitatakse keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS vastavalt nõutule.

Keskkonnaloa omaja on kohustatud vastavalt VeeS § 195 lg 1 esitama üks kord aastas keskkonnaloa andjale aruande VeeS § 187 p 1-6, 9, 11, 15 ja 18 nimetatud tegevuse kohta. Veekasutuse aruanne tuleb esitada vastavalt VeeS § 195 lg 2, 3 ning vastavalt keskkonnaministri 16.01.2020 vastu võetud määrusele nr 6 „Veekasutuse aruande täpsustatud andmekoosseis ja aruande esitamise kord“. Veekasutuse aruanne esitatakse keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS.

3.5. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal seadusandlusest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima VeeS, MaaPS, KeÜS ja teistes seadustes ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et seadusandlusest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalused kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelepea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://keskkonnaamet.ee/keskkonnakasutus-keskkonnatasu/keskkonnakaitseloa/loa-omaja-meelespea>. Veekasutajal tuleb pidevalt tagada vee erikasutuse maa-alaga piirnevate hoonete ja rajatiste geotehniline järelevalve.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Mäeeraldise plaan.pdf
3. Geoloogilised läbilõiked.pdf

Elina Jantson 5695 8115
Elina.Jantson@keskkonnaamet.ee